

O'QITUVCHINING DARSGA TAYYORLANISHI

Raxmatillayev Sanjarbek

*University of management and future technologies
universiteti, 3-kurs S01-23P/S guruh talabasi*

Annotatsiya: Mazkur maqolada o'qituvchining darsga puxta tayyorlanish jarayoni, uning ta'lim sifati va samaradorligini oshirishdagi ahamiyati keng yoritilgan. Darsga tayyorgarlikning asosiy bosqichlari, rejalashtirish, metod va vositalarni tanlash, o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish masalalari tahlil qilingan. Shuningdek, zamonaviy ta'lim jarayonida o'qituvchining kasbiy mas'uliyati va ijodkorligi ochib berilgan.

Kalit so'zlar: o'qituvchi, darsga tayyorgarlik, rejalashtirish, ta'lim sifati, metodlar, pedagogik mahorat

Kirish

Ta'lim jarayonining muvaffaqiyati, avvalo, o'qituvchining darsga qanday tayyorlanganiga bevosita bog'liq. Puxta rejalashtirilgan va maqsadga yo'naltirilgan dars o'quvchilarning bilimlarni samarali o'zlashtirishiga xizmat qiladi. Shu bois o'qituvchining darsga tayyorlanishi pedagogik faoliyatning eng muhim bosqichlaridan biri hisoblanadi.

Darsga tayyorgarlik jarayoni o'qituvchidan bilim, tajriba, mas'uliyat va ijodkorlikni talab etadi.

Darsga tayyorgarlikning mohiyati va ahamiyati

O'qituvchining darsga tayyorlanishi — bu ta'lim jarayonini oldindan rejalashtirish, mazmun va metodlarni tanlash, o'quvchilar faoliyatini samarali tashkil etish jarayonidir.

Puxta tayyorlangan dars o'quvchilarda bilimga qiziqish uyg'otadi, ularning mustaqil fikrlashini rivojlantiradi va dars jarayonida tartib-intizomni ta'minlaydi.

Darsga tayyorlanishning asosiy bosqichlari

Darsga tayyorgarlik bir necha izchil bosqichlardan iborat bo'ladi. Avvalo, o'qituvchi darsning maqsad va vazifalarini aniq belgilab olishi lozim.

Keyingi bosqichda dars mazmuni, ya'ni o'rganiladigan mavzu va asosiy tushunchalar tanlanadi. Shundan so'ng darsni o'tkazish usullari va metodlari belgilanadi.

Darsni rejalashtirish va konspekt tuzish

Darsni rejalashtirish o'qituvchining asosiy vazifalaridan biridir. Dars rejasi va konspekt o'qituvchiga darsni izchil va tizimli olib borishga yordam beradi.

Konspektida darsning mavzusi, maqsadi, o'quv faoliyati bosqichlari, qo'llaniladigan metodlar va baholash usullari ko'rsatiladi. Bu hujjat darsning samarali o'tishini ta'minlaydi.

O'qitish metodlari va vositalarini tanlash

Darsga tayyorlanishda o'qituvchi o'qitish metodlari va vositalarini to'g'ri tanlashi muhimdir. Metodlar o'quvchilarning yosh xususiyatlari va bilim darajasiga mos bo'lishi lozim.

Zamonaviy ta'lim jarayonida interaktiv metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va ko'rgazmali vositalardan foydalanish dars samaradorligini oshiradi.

O'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish

Darsga tayyorlanishda o'qituvchi o'quvchilarning individual imkoniyatlari, qiziqishlari va bilim darajasini hisobga olishi zarur.

Bu yondashuv har bir o'quvchining dars jarayonida faol ishtirok etishiga va bilimlarni puxta o'zlashtirishiga imkon yaratadi.

Dars jarayonida baholash va nazorat

Darsga tayyorgarlikda baholash va nazorat usullari ham oldindan rejalashtiriladi. Baholash o'quvchilarning bilim darajasini aniqlash va ularni rag'batlantirishga xizmat qiladi.

To'g'ri tashkil etilgan baholash o'quvchilarda mas'uliyat hissini shakllantiradi.

Zamonaviy sharoitda o'qituvchining ijodkorligi

Bugungi kunda o'qituvchi nafaqat bilim beruvchi, balki tarbiyachi va yo'naltiruvchi shaxs sifatida faoliyat yuritadi. Darsga tayyorlanishda ijodkorlik va yangicha yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etadi.

Innovatsion metodlar va raqamli texnologiyalarni qo'llash dars sifatini oshiradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, o'qituvchining darsga tayyorlanishi ta'lim jarayonining muvaffaqiyatli tashkil etilishida hal qiluvchi ahamiyatga ega. Puxta tayyorlangan dars o'quvchilarning bilim darajasini oshiradi va ularning shaxsiy rivojlanishiga xizmat qiladi.

O'qituvchining mas'uliyati, tajribasi va ijodkorligi dars samaradorligining asosiy omili hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Xaydarov. S.A.(2026). Pedagogik risklarni boshqarishda globallashuv jarayonlarning ahamiyati. International scientific journal. Interpretation and researches. 1(73).
2. Xaydarov. S.A. (2026). Pedagogik risklarni boshqarishning nazariy asoslari va globallashuv jarayonidagi ahamiyati. NEW RENAISSANCE international scientific journal. 3(1). 159-164.

2. Хайдаров С. (2025). Оилаларда фарзанд тарбиясига рухий таъсир ўтказиш. Modern Education and Development. 3 (17). 23-27.
3. Khaydarov S.A. (2025). The role of the use of fine arts in teaching the history of the country. Modern Education and Development. 3 (17). 28-33.
4. Xaydarov S.A. (2025). Ijtimoiy-gumanitar fanlarda raqamli metodlardan foydalanish yo'llari. NEW RENAISSANCE international scientific journal. 2(1). 91-94.
5. Xaydarov S.A. (2025). Yoshlarda vatanparvarlik hissini tarbiyalashda Boburnoma asariga ishlangan miniatyuralarning ahamiyati. Til va adabiyot.uz. 2.11-12.
6. Khaydarov S.A. (2025). On analysis of family factors and social creativity issues in the study of the psychological portrait of educational institutions' leaders. Tuijin Jishu/Journal of Propulsion Technology ISSN: 1001-4055 Vol. 46 No. 2.
7. Xaydarov S.A. (2025). Pedagogik risklarni boshqarishning nazariy asoslari va globallashuv jarayonidagi ahamiyati. 3 (9). 261-265.